

MIHAIL LERMONTOV **ÁLARCOSBÁL** HÁTTÉRANYAG ÉS TANÍTÁSI SEGÉDLET PEDAGÓGUSOKNAK

Készítette GYESKÓ ÁGNES

Kedves Tanárnő és Tanár Úr!

Magyartanárként és osztályfőnökként is tudom, és aki próbálta, mind tudja, mekkora fáradság egy színházlátogatást megszervezni és előkészíteni. Ki kell választani a korosztálynak megfelelő darabot és előadást, esetleg előre meg is kell nézni, hogy megfelelő-e a színvonala a produkciónak. Gondolkodni kell azon is, beilleszthető-e és hogyan a tananyagunkba, akár az irodalom, akár pl. az emberismeret és etika tananyagba, vagy akár az osztály közösséggé formálódásának folyamatába. Meg kell rendelni a jegyeket, a jegyek árát össze kell szedni, persze, el is kell menni a jegyekért, a szülővel egyeztetni, az utazást megszervezni, különösen akkor bonyolult ez a feladat, ha másik településre kell elmennünk. Ha később érünk haza, egyeztetni a többi kollégával, hogy ne feleltessék a tanulókat és még más, itt fel nem sorolt teendők. Így nem meglepő, ha arra már kevés idő és energia jut, hogy előkészítsük az élményt, és hogy a látottakat feldolgozni segítő órákat találjunk ki. Előadásainkhoz ezért készítünk olyan segédanyagokat, amelyek megkönnyítik azoknak a pedagógusoknak a munkáját, akik diákjaikkal ellátogatnak hozzánk. Reméljük, hogy hasznosnak találják ezt a kezdeményezést, és szeretnénk, ha visszajelzéseket kaphatnánk Önöktől, hogyan váltak be a segédanyagok, sikerült-e az órákon kipróbálni, segítették-e a feldolgozást.

AZ **ÁLARCOSBÁL** AZ ISKOLAI TANANYAGBAN

Az irodalom tananyagba illesztve a darabot és az előadást is a középiskola mind a négy évében, sőt az általános iskola utolsó évében is lehet tanítani. Különösen ajánlott a 10. évfolyamon a romantika irodalmának tanításakor, hiszen a modern rendezés ellenére a szöveg a Lermontov eredetinek modern fordítása megőrizte romantikus jellegzetességeit: a jellemek, a cselekmény és a kifejezőmód szempontjából egyaránt. Termékeny lehet 9. osztályban az Oidipusz mellett és 11. osztályban A Vadkacsa mellett tanulni a műről a múltban elkövetett bűn problémája miatt. Valamint a modern irodalom tanításakor, hiszen a rendezés mai korba, környezetbe helyezte a régi szöveget és rap szövegekkel, zenével festi alá a cselekményt, így példát ad arra, hogy az ún régi irodalom is élő anyag, a máról szól, és a modern ill. a posztmodern termékenyen gondolja tovább az irodalmi hagyományt.

A nyelvtan tananyagba különösen a 11. osztályos stilisztika tanulmányokba is elhelyezhető olyan óra, mely az előadást ill. a mű szövegét elemzi: a stíluskeveredésre, stíluskontraszt jelenségére nyújthat remek példákat: a közeg, amibe csöppenünk az előadásban és a nyelv, amin a szereplők megszólalnak, óriási kontrasztban áll egymással. Ez a stíluskontraszt itt nem komikumot szül, hanem valamiféle szemantikai feszültséget, az erősen poétizált szöveg elemeli a valóságtól a cselekményt, a játékstílus pedig egy nagyon is valóságos helyzetet mutat. Így a stíluskontraszt esztétikai lehetőségeire is kiváló példa az előadás.

A NAT 9-10. osztályos tánc és dráma anyagába illesztve sok lehetőséget ad az előadás a rendezői szabadság megmutatására, a hagyományos színházi nyelv, a realista, lélektani motivációval játszó színészi játék megtapasztalására. A buliközeg, a rap, a díszlet nem fiatalos, hanem tényleg fiatal. Termékeny az adaptáció akkor is, ha a díszlet, a jelmez és a zene funkcióról tanulunk, több kreatív feladatra is ötletet adhat.

Az erkölcsstan és az etika tananyagban a társas kapcsolatokról, a szerelemről, barátságról beszélgetve nagyon jó segítség: sok kényes témát felvet: a kommunikáció kiélezett helyzeteivel és a főszereplő elvakult szenvedélyét megvizsgálva vitát provokálhat. A szereplők léha illetve tisztességtelen élete, a pénzszerezés nem legális útjai, a függőségeik is megvitatható problémákat exponálnak. Valamint a mű két legfontosabb problémája is súlyos erkölcsi tanulságokkal szolgálhat: megszabadulhat-e valaki véglegesen a múltjától, a múltbeli bűnök, ha nem vezekelt miattuk, ha nem követte bűnhődés vagy/és büntetés, mennyire határozzák meg a jelent, illetve a múltban szerzett tapasztalatok mennyire határozzák meg a többi emberrel szemben érzett bizalmat/bizalmatlanságot. Természetesen osztályfőnökök számára ugyan ezen okok miatt ajánlom, és természetesen, hogy irodalomórán is ezek a kérdések fognak előtérbe kerülni. Orosz nyelvet tanuló csoportoknak különösen izgalmas lehet, hogy az előadás elején oroszul beszélnek a szereplők, és a kísérőzene mindvégig elsősorban orosz nyelvű rap. A kulturális közeget megidézi a díszlet, a jelmez és egy ismert orosz gyerekdalocska.

AZ ÁLARCOSBÁL CÍMŰ DARABRÓL ISMERTETÉS ÉS RÖVID ÉRTELMEZÉS

Lermontov Puskin mellett az orosz romantika másik legnagyobb alakja. Legismertebb műve egy regény, címe Korunk hőse. Ezt a verses drámáját, az Álarcosbált a szentpétervári (a 19. században főváros volt) orosz nemesi társaságban szerzett tapasztalatai alapján írta. A darab fordítója Áprily Lajos.

A főhős, Arbenyin fiatalon kiégett, a társaságból és saját múltbeli énjéből kiábrándult, magának való alak. Hasonlít a byroni spleen ihlette Anyeginhez. (Neve is hasonló hangzású, keresztneve pedig szintén Jevgenyij.) Nem „felesleges ember”, inkább különös ember. Nehezen tud elköteleződni. Saját csigaházában, visszavonultan él naiv, fiatal feleségével. Nyina szereti férjét, de annak zárkózottsága, titokzatos mogorvasága riasztja, úgy érzi, Arbenyin nem szereti őt.

Egy tudatosan teremtett félreértésen múlik, hogy Arbenyin végletesen féltékeny lesz. Később kiderül, hogy több rosszakarója ármánykodása játszott közre ebben a félreértésben, valamint a társasági előítéletek, pletykák, a Herceg állhatatlansága miatt az egyetlen szereplő, aki tisztázhatná a félreértést, a Bárónő ezt szeméremből, félelemből, büszkeségből nem teszi meg ill. csak félig-meddig teszi meg. A rosszakarók egyike kicsinyes, önző bosszúvágy miatt (Sprich), a másik viszont Arbenyin múltban elkövetett vétké miatt (Idegen) akar törleszteni. Így Arbenyin elvakultságában megöli feleségét, majd amikor megtudja az igazat, vagyis azt, hogy Nyina nem lett hűtlen hozzá, egyúttal szembesül saját múltjával, öngyilkos lesz.

Tulajdonképpen az Othello – Desdemona történet parafrázisának is tekinthető a mű. A főhős ebben a darabban sincs önmagával rendben, másképpen, mint a nagy előd, de nem jól értékeli önmagát s így a világot sem. Bizalmatlan, cinikus sőt lenéző embertársaival, feleségét valójában nem ismeri, a saját torz szemüvegén át annyit lát az eseményekből, és az emberekből, amennyit korlátolt értékrendje és emberismerete megenged neki. Szendvedélyek és az előadásban függőségek által irányított ember. Hirtelen hoz döntéseket, a nőket lenézi, és folyton gyanakszik.

A dráma mégis nemcsak Nyina, hanem Arbenyin tragédiája is. A főhősnek vitathatatlan emberi értékei vannak: nagyvonalú, nagyformátumú ember, elsöprő szenvedélyei, szerelme, vágyai a romantikus eszményt testesítik meg. Okos, gyönyörűen beszél, és sohasem hazudik. Esendő ember: legnagyobb félelme önmagával szemben, hogy komikussá és szánalmassá válik. Ezért gúnyolódik, hogy így érezze magát nyeregben, így tudja azt gondolni, hogy ő irányítja a sorsot, a többi embert, az eseményeket. Tulajdonképpen folyamatos harcban áll legfőképpen önmagával, és az emberi kapcsolatokat játszmáknak képes csak felfogni, amelyekben neki mindig nyerni kell. Mindig nyerni is szokott. Ezért is fontos metafora a műben a

kártya. Minden esendő, önmagát lekicsinylő ember magára ismerhet Arbenyinben, mint ahogy ő is képes szembesülni saját énjével, elrontott életével, téves ön- és világértékelésével. Ez a sokk az öngyilkosságig viszi. A szemebesülés a múlttal és önmagunkkal így a dráma másik nagy témája, lehet, hogy legnagyobb problémája, ami azonban nincs exponálva problémaként a mű elején, bár Arbenyin is és a múltjából felbukkanó barátja is állandóan emlegetik, utalnak rá. Többször kétségbe vonják, helyes volt-e az a döntés, hogy felhagyott régi életével és megnősült, „tisztességes” ember lett. Azért is merülhet ez fel ennyiszor a főszereplőben, mert valószínűleg a döntését nem tette egészen belsővé, titkon vágyik a másik életébe még akkor is, ha már megcsömörlött tőle. Új életével nem képes egészen azonosulni, Nyina ezt a szemére is veti.

Az álarcosbál nemcsak a félreértéseket elindító bulihelyszín, hanem a szereplők életének a metaforája is: Arbenyin úgy látja, senki sem az, akinek látszik, a saját feleségéről, a Bárónőről és a Hercegről is mást gondol, mint amit azok mutatnak magukról: a Bárónő kétségbeesését, a Herceg őszinte felháborodását, Nyina szánandó könyörgését is hazugságnak gondolja. Az erkölcstelen, hazug, léha világ, amelyben él és a saját szenvedélyei elveszik tőle a józan mérlegelés képességét és a könyörületeséget. A szereplők néha valóban alakoskodnak, megjátsszák magukat, pl. a Bárónő nem vállalja fel az érzelmeit, hiszen fél attól, hogy ezzel a Herceg visszaél, fél magát kiszolgáltatni. Az általános bizalmatlanság világa ez. Szerepjátékot, konkrétan pókert játszanak, ahol nincs helye a bizalomnak. A kártya és az álarc is életük metaforájává válik.

A főhős sorsa mögött tehát kirajzolódik az ún. felső körök élete, értékrendje. A dráma hercege, bárónője itt az előadásban alvilági nickname-ként szerepelnek, az arisztokráciából drogbárók, tiszta és kevésbé tiszta üzletelők, nagy tétben játszó, léha alakok lesznek, a mai felső körök. Életüket uralja a szórakozás, a kártya, a vodka. Kultúrájuk furcsa keverék a darabban: a díszletelemek eklektikus ízléstelensége, a jelmezek álcstillogása egy durva, egyáltalán nem kifinomult világot mutat, ahol bár van pénz, de nem tudják azt szépen és hasznosan elkölteni; ugyanakkor a nyelv, amelyen beszélnek a gondolataik, érzelmeik formája viszont választékos és művelt. A rímes időmértékes, kissé régies hatású szöveg egy múltbeli kultúrát sejtet, ami már nem veszi körül őket, ami eltűnt a tárgyakból de nem tűnt el a lélekből. Csodálatos mementója annak, hogy nincsen talán még minden elveszve: a műanyagpohárból elfogyasztott vodka és Putyin orosz zászlóba festett arcképe, a lepukkant műanyagszékek, olcsó edzőcipők, horgolt terítők között él valami évszázados hagyomány és élnek az örök emberi érzelmek.

RÁHANGOLÓDÓ FELADATOK A BUDAÖRSI LATINOVITS SZÍNHÁZ ÁLARCOSBÁL CÍMŰ ELŐADÁSÁRA RENDEZŐ: PELSŐCZY RÉKA

1. Játsszunk jóslás-játékot! Nézzétek meg az előadás szórólapját, és ha van lehetőségetek, akkor a trailert és a teasert is!

<https://www.youtube.com/watch?v=8-RD-NoKQuo>

<https://www.youtube.com/watch?v=J9uNpimnz-l>

Egymás után, szüneteket tartva nézzétek ezt a hármat, közbe-közbeiktatva az a) a b) és a végén a c) feladatot.

a, Beszélgetsetek arról kis csoportokban, milyen érzéseket kelt bennetek a szórólapon látható portré! Miért? Szerintetek milyen hangulatú lesz ez az előadás, miféle környezetben találkozunk a szereplőkkel és vajon milyen problémákról fog szólni ez a darab?

b, Mit tett hozzá a jóslások első fordulójához az előzetes (trailer)? Idézzetek föl minél több kis részletet, eseménytöredéket, tárgyat, jelmezt, gesztust, mozdulatot a kisfilmből! Ezeket ismerve vajon kik a szereplők és miről szól az előadás?

c, A bevezető (teaser) megnézése után hogyan bővült a tudásotok? Sikerült-e azonosítani az előzetes és a bevezető szereplőit egymással? Ki lehet a csipketerítő alatt fekvő alak és mi történt vele?

2.

a, Gyűjtsétek össze pókhálóábrával vagy listázással, mi jut eszetekbe az álarcosbárról! Voltatok-e már álarcosbárral? Minek öltöztetek be? És milyen jelmeznek örülnétek, milyen jelmezt viselnétek szívesen?

b) Milyen érdekes dolgok történhetnek egy álarcosbárral? Valóban felismerhetetlenek az emberek az álarcok mögött?

3. Most egyedül gondolkozz el, emlékezz! Idézz föl magadban a saját életedből olyan eseményt, amit a jelenlegi osztályod/csoportod/barátaid nem ismernek, és amelyre nem vagy büszke, vagy ami kínosan érint és még ma is kellemetlen rá gondolni.

Az alábbi versrészlet a dráma írójától, Lermontovtól származik. Igaza van szerintetek a versbeszélőnek? Jobb, ha magában tartja az ember az emlékeit vagy jobb, ha valakivel megosztja? Vagy esetleg kötelessége megosztani a társával a múltjának részleteit? Mi segíthet abban, hogy az ember újrakezdjen életet, kapcsolatokat, és újraépítse önmagát? Mi minden segíthet az életünkben nekünk abban, hogy a rossz élményeket, a rossz döntéseinket stb. feldolgozzuk, és abban, hogy szembe tudjunk nézni önmagunkkal? (A mű hasonló problémát állít a középpontba.)

Tiéd, amit jövőm kigondol,
az üdvösségem is, fogadd;
de ne kérdezz soha a múlttól;
lelkem kínja enyém marad!

ÉRTELMEZŐ FELADATOK AZ ÁLARCOSBÁL CÍMŰ ELŐADÁSHOZ

1. Kis csoportban dolgozzatok! Bemelegítő, a **cselekményelemeket feltáró feladat**: kérdezzétek egymást! Fogalmazzon meg mindenki villámkérdéseket, amik a dráma cselekményére vonatkoznak! Lehet olyan kérdés, amit valóban nem értettetek és egy társatoktól várjátok a választ, és lehet olyan is, amit értettetek, és fontosnak tartotok. Gyors, rövid válaszokban göngyölgésétek föl a cselekményelemeket: hol, mikor, kik, mit csinálnak? Ha vannak megválaszolatlan kérdések, azokat írjátok össze, kérjétek tanári segítséget! alábbi versrészlet a dráma írójától, Lermontovtól származik. Igaza van szerintetek a versbeszélőnek? Jobb, ha magában tartja az ember az emlékeit vagy jobb, ha valakivel megosztja? Vagy esetleg kötelessége megosztani a társával a múltjának részleteit? Mi segíthet abban, hogy az ember újrakezdjen életet, kapcsolatokat, és újraépítse önmagát? Mi minden segíthet az életünkben nekünk abban, hogy a rossz

élményeket, a rossz döntéseinket stb. feldolgozzuk, és abban, hogy szembe tudjunk nézni önmagunkkal? (A mű hasonló problémát állít a középpontba.)

2. Elevenítsétek föl, amit a **konfliktusos dráma szerkezetéről** tanultatok: mi a mű konfliktusa, a bonyodalom során melyik szereplő hol helyezkedik el a konfliktusrendszerben, mikor van a dráma csúcspontja, fordulópontja és hogyan oldódik meg a konfliktus.

3.

a, Építsetek csoportonként a darabról egy **történetpiramist** a következő szabály szerint: a piramist felülről lefele építjük, soronként a szavak összefüggő mondatot vagy szöveget is alkothatnak, de maradhatnak pusztán önálló szavak is. A lényeg az, hogy kifejezze tartalmában és hangulatában is a dráma világát, benne a főszereplő jellemét!

Dolgozzatok egy nagyobb lapra filctollal, a piramist tegyétek ki a terem falára!

1. sor:	-----	1 szó a főszereplőről
2. sor:	-----	2 szó a főszereplő jellemzése
3. sor:	-----	3 szó a helyszínről
4. sor:	-----	4 szó az egyik eseményről
5. sor:	-----	5 szó egy másik eseményről
6. sor:	-----	6 szó az egyik problémáról
7. sor:	-----	7 szó egy másikról
8. sor:	-----	8 szó a megoldásról

4. Mit gondolnak a **szereplők Arbenyinnél** és mit gondol ő **önmagáról**?

a) Hogyan látják Arbenyint az egyes szereplők? Hogyan befolyásolja a főhős sorsát, hogy mások hogyan látják, hogyan viszonyulnak hozzá? Vitassátok meg az idézetek segítségével!

KAZARIN Én azt mondom: angyalt színlelve élhet,
De sátán tartja megszállva eszét.

Be kell vonnom a játékba megint
A múltjához hűséges Arbenyint...

(Nyinához fűződő érzelmeiről)
Mindent feláldoztál, hogy birtokold,
De célod nem az ő boldogítása volt."

NYINA Egyszerűen ennyit mondj: Nyina, látod,
Ezután érted élek, s csak veled,
Én kész vagyok, csak mondd ki végre!

Szeretsz, de oly kevés a szerelem tebenned,
Hogy nem is vagy féltékeny senkire!

Te nem szeretsz, nem.

IDEGEN Mert gyűlöljük őt mind a ketten:
De ön lelkét nem ismeri: sötét,
Nagyobb sötét nincs egy sírűregben;
Kinek sírként kitárul, életét
Elveszti. Ha sötét gyanúja támad,
Nem ismer könyörületet, csak bosszúvágat.”

b) Mit árul el magáról Arbenyin a többieknek a szavaival szándékosan?

1. Nem voltam senki lekötelezettje
Tettem egyszerűen – a haszonért.
2. Másként szeretek én.
Sokszor szerettem, még többször gyűlöltem,
Magammal harcolva töprengök, hallgatok,
S szigorú és talán komor vagyok.
De félek érintéssel szennyezni téged.
3. Komikus vagyok, Nyina, igazad van,
Mert szeretlek mindig hatalmasabban, nőt férfi
nálam jobban nem szeret.
Ami az életből maradt, te vagy, Nyina,
Szerelmed, mosolyod, lélegzeted, a szép szemed...
Míg enyéim, magam embernek tarthatom,
Nélkülük nincs üdvöm, életakaratom,
Nincs lelkem, létezésem.”
4. Vad lélekkel születtem, mint a láva,
Míg meg nem olvad, addig kőkemény,
De Isten ments, hogy valaki elállja
Forró ömlése útját!
5. nevetséges vagyok!
6. Szerelemben nőnek mi kell?
Hogy új győzelmeket ujjongva lássson.

c) Mit árul el magáról Arbenyin a tetteivel, szavaival tudattalanul?

d) Mit gondol önmagáról, helyzetéről, állapotáról, amit nem közöl másokkal? Hogyan befolyásolják őt a berögzült ítéletei és az indulatai a döntéseiben?

1. Szórakozást hiába keresek itt akárhol,
Szívem hideg, képzeletem se lángol:
Idegen vagyok itt, s nekem idegenek.
2. Gyáva ellenségem, ki felkutat...
De ilyen nekem számtalan van,

3. Igaz bíró az Úr. Most bosszulja,
Kínjaimat megsokszorozva,
Elmúlt napoknak vétkei,
Volt úgy, hogy más nők vártak áhítóza,
S most a magamét várom itt...

4. Ó, nők!... Ismerlek jól régóta mind,

5. Bár jönnének újra vissza remények, zajos vágyak,
harcos napok, mindig lángoló!
Álboldogságért visszaváltanálak,
Csend, gondtalanság nem nekem való!...
Én lennék jó férjnek, családapának?
Az, ki annyiszor ízlelgetett
Édességéből bűnnek s rosszaságnak,
S az arcunk ugye egyszer sem remegett?”

6. komikus és szálnalmas vagyok.

7. Tizenhét voltam, hogy a züllés sötét
Útjára léptem.

5. A dráma írójának leghíresebb műve egy regény, a Korunk hőse című mű, melynek főszereplője egy tehetséges de cinikus és démonikus alak: Pecsorin eléggé hasonlít Arbenyinre. A szerző azt írja saját regényéről: „...könyvem megmutatja a betegséget; hogy miképp kellene meggyógyítani – csak Isten tudja.”

a) Ezt a kijelentést e dráma szereplőire és a világukra is érthetjük. A történetpiramisban megfogalmazott problémák alapján **miféle „betegségeket” tudtok azonosítani** ebben a világban? Készítsetek diagnózist! Osszátok meg a feladatokat csoporton belül: a csoport egyik fele azonosítsa a darabban és az előadásban társadalmi/erkölcsi problémákat, a másik fele pedig lelki/lélektani, személyes problémákat (főként a főszereplőét). Válasszatok ki néhány súlyos problémát! Segíthet az idézet, melyet a Bárónő a Hercegnek mond:

Erkölcstelen, jellemtelen, hitetlen,
Gyarló ember, ki önző, rossz, botor;
Tebenned teljesen tükröződik a kor,
A mai csillogó hitvány és telhetetlen.
Teljes életre vágysz, s vágytól szíved menekül...
Kiben nincs szív és büszkeség, lenézed,
Mindent akarsz, még sincs, mi áldozatra készíted,
És mégis mások használnak játékszerül.”

b) Fogalmazzátok meg ezeket úgy, mint **betegségeket**, találjátok ki a betegség nevét is! Találjátok ki hozzájuk **terápiát, gyógymódot!** Pl. állítsatok össze egy gyógyszerkeveréket, melynek összetevőit és azok arányát ti írjátok elő pl. így: egy nagy adag bizalom, egy csipet türelem, több kanál önfegyelem stb. stb. Egyéb gyógymódokat is megfogalmazhattok, pl. beszélgetés egy őszinte baráttal, stb.

c) Képzeljétek el, hogy Arbenyin a barátotok és rászánja magát arra, hogy a problémáival hozzátok fordul. **Játsszátok el** a jelenetet! Osszátok föl a lehetőségeket a csoportok között, egy csoport csak egy jelenettel készüljön!

Lehetőségek:

1. Arbenyin és Nyina 1. jelenete után, melyben Arbenyin fülébe már beletették a bogarat, de még nem vesztette el a fejét egészen.
2. Arbenyin megtalálja a Herceg levelét.
3. Arbenyin megszégyeníti a Herceget a kártyapartin.

d) **Írjatok Arbenyinnek levelet: életvezetési és önismereti tanácsokat** is tartalmazhat a levél és biztosíthatja őt arról is, mit miért gondol szerintetek helytelenül a világról, de szólhat akár arról is, miért értékes ember ő, és vajon miért értékeli folyton alul magát. Válasszatok olyan nyelvi regisztert, amelyet hitelesnek éreztek (familiáris, családias, szleng, bizalmas, tolvajnyelvi/argó vagy fennkölt és erősen poétizált nyelvet, amelyet a drámában használnak). Írjatok úgy, hogy az segítse és meggyőzze, ne pedig megalázza vagy „oltogassa” Arbenyint.

6. A dráma két nagy metaforája, szimbóluma a **kártya** és az **álarcosbál**. Keressétek meg, hogy mi mindennek lehet a metaforája egyik és másik és maga az álarc, vagyis mi lehet az azonosított és milyen jelentésmozzanatok, milyen tartalmak kapcsolják össze a képet a fogalmi síkkal! Mit jelent mindez, mit tesz hozzá a dráma értelmezéséhez?

Kazarin szavai: Nekem egy pakli kártya a világ,
Az élet – bank; a fátum adja egyre:
Játszom s szabályait átviszem emberekre.

Arbenyin szavai: Én – kártyás vagyok!

AZONOSÍTÓ	KÖZÖS JEGYEK	AZONOSÍTOTT
KÁRTYA	-----	-----
ÁLARC, MASZK	-----	-----
ÁLARCOSBÁL	-----	-----

7. Az előadásról írt kritika egy részletét olvashatjátok.

Sokolovsky Dániel kritikájából: "A környezet modern, a dráma a régi. A színpadkép és a megjelenítő elemek autentikus orosz szubkulturális hangulatot teremtenek. Az ezernyolcszázad évekbeli keleti szláv oligarchia víziójának akvarellszagú megidézése helyett baseballsapkás, melegítő fiatal milliárdosok klubokból, szerencsejátékból, tudatmódosító szerekből, vastag csúszópénzkezekből, Putyin-kultuszról, fegyverekből és bandákból álló alvilágában játszódnak az események, amit a markánsan lüktető zenei háttér hoz még közelebb a nézőhöz.

Ebben a milióban szürreálisnak hathat a 19. századi verses drámai forma és a klasszikus alapkonfliktus, ám a mai, realista megjelenítés csak fokozza az éles összehatást. Ahogy a modern Shakespeare feldolgozások esetében, itt is hajszálvékony mezsgye választja el a paródiát a drámától, ám nincs hiba, megfelelő feszültséget épít fel a darab."

a) A művet Lermontov a 19. században, 1835-ben írta, és a cselekménye akkor is játszódik, szereplői főnemesek. Milyen haszna, hozadéka van annak, hogy az előadás változtatott a cselekményelemeken (helyszín, idő, szereplők)? Mit mond el ez a **mi korunkról**? És mit mond az emberi érzelmekről, hajlamokról, indítékokról? Beszéljétek meg a csoportban!

b) Milyen hatása van a **verses, mívés szövegnek** egy ilyen közegben?

c) Orosz nyelvet tanulók! Miről szól a trailer és a teaser alatt hallható két dal? Fordítsátok le a többieknek! Hogyan illeszkedik a mű világához?

Мне что сказать, мне что поведовать, преданный слове.
Я не стремлюсь объявить кто провокатор ссоры.
Я не из тех, кто гасится как дичь при разговоре.
Всё проясниться вскоре, мы на месте, мы все в сборе !
Гамора на повторе, отвечай, будь на готове.
Вы столько слышали таких как ты, галимый профиль.
Рэпак один, но его корни, здесь на районе,
И мой тебе совет - соваться к нам даже не пробуй!
Мы их не тронем, но поломаем тут любого.
Кто самовольно, коснётся самого святого.
Мы выжили в эпоху кризиса
Мы возвращаемся в игру, группа ГАМОРА!

8. Képzeljétek el, hogy a darabot a mai Magyarországra helyezné egy rendező. Legyetek díszlet-, látvány- és jelmeztervezők és zenei szerkesztők! Találjatok ki egy ilyen előadáshoz

a) színpadképet: díszletet, kellékeket

b) jelmezeket,

c) zenét!

Rajzoljátok le a terveket, ill. keressetek vagy komponáljatok bármilyen stílusú zenéket!

9. Időkapszula-játék:

a) Arbenyin a saját korábbi életét eltemette magában, de emlékeztetőül egy lezárt dobozba tett egy vallomást arról, ki is ő valójában, és mi minden terheli a lelkét, ill. egy tárgyat, ami a múltjára emlékezteti. Találjátok ki, mi lehet ez! Írjátok, rajzoljátok!

b) Arbenyin a felesége rögtönzött ravatalánál a gyász közben fogalmaz meg egy vallomásos levelet az utókornak, amelyben leírja, mit tett és miért, ezt egy lezárt dobozba teszi, mellé rak egy tárgyat is, ami Nyinára és szerelmükre emlékezteti. Találjátok ki, mi lehet ez! Írjátok, rajzoljátok!